

Kaihi lapsella

Lääkärikirja Duodecim

22.12.2021

Silmätautien erikoislääkäri Matti Seppänen

- Lapsen kaihin yleisyys
- Lapsen kaihin syyt
- Lapsen kaihin oireet ja löydökset
- Lapsen kaihin toteaminen
- Tutkimukset
- Lapsen kaihin hoito
- Kirjallisuutta

Keskeistä

- Näköön vaikuttavan kaihin hoito on kaihileikkaus. Leikkaus tehdään lapsille yleisanestesiassa.
- Pieni kaihisamentuma ei aina edellytä leikkaushoitoa, lievissä tapauksissa hoidoksi saattaa riittää silmälasit ja peittohoito.
- Jos lapsella todetaan kaihi, edellyttää se silmätutkimuksen lisäksi selvityksen lapsen yleisestä terveydentilasta.

Kaihi tarkoittaa tilaa, jossa silmän linssi eli mykiö on samentunut ja läpäisee valoa huonosti. Tässä artikkelissa keskitytään ensisijaisesti lasten synnynnäiseen [kaihiin](#) ja kaihin hoitoon.

Lapsen kaihin yleisyys

Synnynnäisen kaihin ilmaantuvuus on noin 2,5 / 10 000 lasta. 2/3:lla lapsipotilaista kaihi todetaan molemmissa silmissä, 1/3:lla vain toisessa silmässä.

Lapsen kaihin syyt

Perintötekijät vaikuttavat synnynnäisen kaihin esiintymiseen. Kohdunsisäinen infektio voi altistaa kaihin syntymiselle, samoin kuin aineenvaihduntasairaudet.

Silmän eri osiin vaikuttava tulehdus (uveiitti) voi aiheuttaa kaihia.

Lapsen kaihin oireet ja löydökset

Punaheijasteen puuttuminen tai punaheijasteen heikkous, karsastus ja alentunut näöntarkkuus voivat olla lapsen kaihin oireina. Mykiön samentuma on löydös, joka tulee esiin tutkimuksissa.

Lapsen kaihin toteaminen

Lapsen kaihi todetaan lastenlääkärin suorittamassa punaheijastetutkimuksessa ja synnytysosaston kotiinlähtötarkastuksessa.

Myöhemmin kehittyvä lapsen synnynnäinen kaihi voidaan todeta myös neuvolassa lääkärin tekemässä tutkimuksessa 4–6 viikon iässä sekä neuvolan myöhemmissä määräaikaistarkastuksissa.

Silmälääkäri voi todeta kaihin biomikroskooppitutkimuksella sekä ns. epäsuoralla

oftalmoskopialla eli silmäntähystyksellä.

Tutkimukset

Lapsen kaihi tutkitaan punaheijastetutkimuksella, näöntarkkuuden tutkimisella ikään sopivilla menetelmillä sekä silmälääkärin suorittamalla biomikroskooppitutkimuksella tai ns. epäsuoralla oftalmoskopialla. Tarvittaessa tehdään myös silmän ultraäänitutkimus.

Jos lapselle suunnitellaan [kaihileikkausta](#), tehdään tarvittaessa lisätutkimukset yleisnukutuksessa.

Lapsen kaihin hoito

Synnynnäisen kaihin hoitona on leikkaushoito, jos kaihi vaikuttaa näön kehitykseen. Jos kaihimuutos on vain pieni samentuma, ei leikkaushoitoa välttämättä tarvita.

Pienikin kaihimuutos voi vaikuttaa näön kehitykseen, ja tarvittaessa taittovoiman eroa hoidetaan silmälaseilla. Tarvittaessa käytetään myös ns. peittohoitoa, jossa paremmin näkevä silmä peitetään määrääjäksi huonomman silmän näön kehityksen varmistamiseksi.

Artikkelin tunnus: dlk01211 (027.031)

© 2022 Kustannus Oy Duodecim